

asabir79@hotmail.com

به پێچهوانه‌ی قسه‌ی عه‌لی مه‌حمود مه‌مه‌د، که ئه‌لێت (له‌سێداره‌دانی عه‌لی که‌میاوی له‌ شاری هه‌له‌بجه ئه‌بێت به‌ گه‌وره‌ترین خزمه‌ت له 19 سالی رابردوودا به هه‌له‌بجه) *، ئه‌و نمانیشه نا ئینسانیه ئه‌گه‌ر جیبه‌جی بکریت، هه‌یج خزمه‌تێک نییه به‌ خه‌لکی کوردستان و هه‌له‌بجه و قوربانیانی ئه‌نفال.

خزمه‌تێکی گه‌وره به‌ کێشه‌ی سیاسی خه‌لکی کوردستان، له‌وه‌دا ئه‌بوو که تیکرای سهرانی به‌عس، که پاله‌وانی ناسیونالیزمی عه‌ره‌بن، له‌ دادگایه‌کی نیوده‌وله‌تیدا دادگایی بکرانایه، هه‌رچه‌نده‌ حوکمی له‌ سێداره‌دان له‌و دادگایه‌دا نییه، به‌لام ئه‌و دادگاییکردنه له‌ سه‌ر ئه‌نفال و که‌میا باران و چه‌وسانه‌وه‌ی خه‌لکی کوردستان، ئه‌بووه هۆی راکێشانی پشتیوانی زۆری خه‌لکی ئازادیه‌خوازی جیهان بۆ کێشه‌ی کورد و زیاتر ئه‌م کێشه‌یه‌ی، پۆزه‌تیفانه، به‌ جیهان ده‌ناساند.

خزمه‌تێکی گه‌وره‌ی تر که لانی که‌م له 17 سالی رابردوودا ئه‌توانرا له‌ جیاتی به‌لێنی درۆ و کپوزانه‌وه و گریان پێشکه‌ش به‌ خه‌لکی هه‌له‌بجه و قوربانیانی ئه‌نفال بکرایه، ئه‌وه بوو که گۆرانیکاری هه‌مه‌لایه‌نه له‌ چۆنیه‌تی ژیان و گۆزه‌رانی ئینسانه زیندوووه‌کاندا بکرایه.

عه‌لی هه‌ر رابردوو ئه‌بێت، چونکه بیری سه‌ر به‌ رابردوو، هه‌یج به‌ شایسته نازانی بۆ داها‌تووی هه‌له‌بجه، هه‌ل‌واسینی عه‌لی که‌میاوی له هه‌له‌بجه به‌ چاره‌سه‌ری کێشه‌ی مه‌عنه‌وه‌ی 19 سالی خه‌لکی ئه‌وئ ئه‌زانی.

هه‌رچه‌نده پێشتر بۆ عه‌لی رونه‌کراوه‌ته‌وه، که (نا) ی به‌ره‌ی چه‌پ و رادیکال و ئازادیه‌خوازی کۆمه‌لگای کوردستان، له‌ دژی سزای ئیعدام، له‌ سه‌دامی جه‌لاد و زانای تیرۆریستی ئیسلامی نیربازه‌وه ده‌ستپێنکات، به‌لام ئه‌و زۆر هه‌ده‌فمه‌ندانه به‌رده‌وام ئه‌بێت له‌وه‌ی ئه‌م (نا) یه به‌ سه‌ره‌تا و به‌ خراپ بنا‌سینی.

هه‌روه‌ک چۆن به‌دوای هه‌ل‌واسینی سه‌دامدا، مندالیکی 11 سالان له‌ شارۆچکه‌یه‌کی دووره‌ ده‌ستی پاکستان لاسایی ئه‌و نمانیشه ئاکاته‌وه و خۆی هه‌ل‌ئه‌واسی و ئه‌مری.

هه‌روه‌ک چۆن رۆژی دوا‌ی پێشان‌دانی فیلمی عومه‌ر موختار له‌ ته‌له‌فزیۆنه‌کانی (بێنک) هوه، له‌ کاتێکدا که هه‌یشتا مندالان نه‌خه‌وتون، مندالیکی 10 سالان (هه‌یوا عومه‌ر) له‌ ئۆردوگای ته‌که‌یه‌ی کاکه‌مه‌ند، لاسایی عومه‌ر موختار ئه‌کاته‌وه و خۆی هه‌ل‌ئه‌واسی و تا دایکی پێیده‌زانی، ده‌می پڕ ده‌بێت له‌ که‌ف و به‌ په‌له ده‌یگه‌یه‌ننه نه‌خۆشخانه‌ی چه‌مچه‌مال و خۆشه‌ختانه‌ رزگار ئه‌کریت.

به‌ هه‌مان شێوه، عه‌لی ئه‌یه‌ویت به‌ هه‌ل‌واسینی عه‌لی، کۆمه‌لکی تر له‌ مندالانی هه‌له‌بجه و کوردستان لاسایی ئه‌و نمانیشه بکه‌نه‌وه.

عه‌لی ئازاده‌ له‌وه‌ی که‌ بیرورای له‌ سه‌ر ئیعدام چۆنه، بۆ کێی به‌ ره‌وا ئه‌بێت و بۆ کێ نا، به‌لام هه‌قه ئه‌و مافه به‌ خۆی نه‌دا که‌ به‌ناوی چه‌پ و ئینساندۆستییه‌وه، شه‌یدایی خۆیمان بۆ هه‌ل‌واسین پێ بفرۆشی.

ئه‌وه دادگا نه‌بوو که‌ سه‌دام و هه‌ندیکی که‌م له‌ داروده‌سته‌که‌ی تیدا حوکم درا، به‌لکو شانۆگه‌رییه‌کی ریبیکارانه و نمانیشیکی چه‌واشه‌کارانه‌ی دۆسته‌ گه‌وره‌کانی پێشوی (به‌عس) ی سه‌دام بوو، بۆیه له‌و به‌

ناو دادگاییکردنه‌دا، قوربانیان کز و بار لیژ و هه‌لبزرکاو ئه‌ببێردان و سه‌رانی تاوانبار و جه‌لادی به‌عسیش دلێر و ده‌نگ زوڵال.

ئه‌وه‌ حوکمی یاسای عێراقیێکی مۆدیرن و دیموکراتی بێ به‌عس و تاوانه‌ گه‌وره‌کانی سه‌دامی فاشی و به‌عسی درنده‌ نه‌بوو، که سه‌دامی پێ هه‌لواسرا، به‌لکو توڵه‌ی شه‌خسی و خه‌یله‌کی میزه‌ربه‌سه‌ریکی ئیسلامی و کۆنه‌په‌رستی باوک کوزراو بوو، که به‌ده‌م و تنه‌وه‌ی ناوی خۆیه‌وه (موخته‌دا) نمایشی هه‌لواسینی پێشانئه‌داین.

ئه‌وه‌ سزای تاوان نه‌بوو، به‌لکو تاوانیێک بوو بۆ جیگیرکردنی کورسی سه‌دامه‌ تازه‌کان. هه‌ر بۆیه به‌وه‌ هه‌لواسینه، سه‌دام له سه‌رۆکی حیزبیکی فاشیست و درنده‌وه، له جه‌لادیکی ده‌ست سور بوو به‌ خۆینی سه‌دان هه‌زار که‌سه‌وه، کرا به‌ پاله‌وان، کرا به‌ قوربانیه‌ک که ملیۆنان چاو پر بوو له فرمیسک بۆی.

عه‌لی له ماوه‌ی یه‌ک هه‌فته‌دا، به‌ دوو به‌یان، جارێک شین و هاوار ئه‌کات و (نا) ئه‌لیت له دژی حوکمی ئیعدامی (عه‌دنان و هیوا)، وه‌ جارێکی تر ته‌پلی سه‌رکه‌وتن لیئه‌دا و سه‌رچۆپی ئه‌گرێ و مژده‌ ئه‌دات، به‌ بۆنه‌ی هه‌والی هه‌لواسینی (عه‌لی کیمیایی) هه‌وه‌ له هه‌له‌بجه‌.

ئه‌م به‌راوردکردنه‌ هاوتا کردنی عه‌دنان و عه‌لی کیمیایی نییه‌ له لایان منه‌وه. به‌لام هه‌ر که‌س و حزب و بزوتنه‌وه‌یه‌ک، ئه‌مرۆ چه‌پله‌ بۆ هه‌لواسینی جه‌لاد لی‌دا، ناتوانی سبه‌ی به‌ر به‌ هه‌لواسینی ده‌ست و چاو به‌ستراوه‌کان بگرێ.

ئه‌وه‌ که‌سه‌ی که‌ سیاسه‌ت فه‌نی مومکینه‌ له‌ لای، ده‌به‌نگ نییه‌، به‌لکو به‌رژه‌وه‌ندی وا ئه‌خوازێ، بۆیه هه‌رگیز ناتوانیێت به‌رژه‌وه‌ندی گشتی له‌به‌رچاو بگرێت. به‌لام ئه‌وه‌ که‌سه‌ی که‌ پێی وایه‌ له‌ دواي ئیعدامی سه‌رانی به‌عس و کۆنه‌ جاشه‌ تاوانباره‌کان، جا کاتی ئه‌وه‌یه‌ که‌ (نا) بگوتریێت له‌ دژی سزای ئیعدام، ئه‌گه‌ر ده‌به‌نگ نه‌بیێت ئه‌وا مروّف دوست و ئازادیه‌خواریش نییه‌.

2007/7/28

* وتاری عه‌لی مه‌حمود، کوردستان نێت له 2007/7/19.

عه‌دنان و هیوا ئه‌وه‌ دوو هه‌لسوڤاوه‌ن که‌ له 2007/7/17 له دادگایه‌کی جمهوری کۆنه‌په‌رستی ئیسلامی ئییراندا له مه‌ریوان حوکمی ئیعدامیان بۆ ده‌رکرا.